

Historien om hvordan spesialiteten i rus- og avhengighetsmedisin ble til

Guri Spilhaug oktober 2022

nfram

Norsk Forening for Rus- og Avhengighetsmedisin

Langsamt ble landet vårt eget
med grøde av hav og jord,
og slitet skapte en ømhet,
en svakhet for liv som gror

Langsomt ble faget vårt eget

Livet kan kun forstås baklengs,
men det må leves forlengs

(Søren Kierkegaard)

Fra medisinalberetning

«Drankersygdomme indkom paa Rigshospitalets medicinske Afdeling: 2 Tilfælde af Alcoholismus acutus og 34 af Delirium tremens

samt paa Byens Sygehus: 1 af Alcoholismus chronicus»

(Christiania 1860)

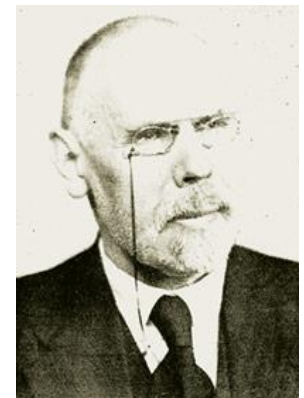
Legenes rolle

Legen Oscar Nissen

Formann i Det Norske Arbeiderpartiet 1906—1911 og en sentral person i avholdsarbeidet på begynnelsen av 1900- tallet. Han var blant annet formann i «Det norske Totalafholdsselskap»

Alkoholkommissjonen av 1910: To markante leger - professor Axel Holst, som var formann i kommisjonen fra 1920-15, og psykiater og totalist Johan Scharffenberg som var medlem

Forbudstid og alkohol på resept

- 1916 (hetvin) og 1917 (brennevin)
- Vinmonopol ble opprettet
- Brændevinsdoktorer skrev ut resept på alkohol
- 1917 – 1922: Egen seksjon i tidsskrift for Den Norske Lægeforening om alkoholspørsmål

Dårlig moral – eller sykdom

- Streng disiplin eller medisinsk behandling
- 1931: Statens spesiallege for alkoholistsorgen
- 1937: Lærebok i hygiene for medisinske studenter med kapittel om «Alkoholbruken» av Ørnulv Ødegaard

Medisinen fikk bredere plass

- 1949: overlegestilling for alkoholistsorgen
- 1969: Statens edruskapsdirektorat – senere innlemmet i Rusmiddeldirektoratet

Legeforeningen

1993: Alkoholpolitisk utvalg

-> 1998/99: Rusmiddelpolitisk utvalg

Forsterket Legeforeningens alkoholpolitiske – og senere rusmiddelpolitiske arbeid

Spesialforeningen

Norsk Alkoholisterapeutisk Forening

Takst for langvarig legearbeid (alkoholisterapeut-liste)

En aktiv spesialforening i mange år

Omdøpt i 1982 til Norsk forening for medisinsk
rusmiddelproblematikk (NFMR)

Aktiviteten gikk ned på 90-tallet og det var stille etter
årtusenskiftet

Kuppforsøket

2006: Avhengighetsmedisinsk forening (AF)

To generalforsamlinger i 2006

Norsk forening for medisinsk rusmiddelproblematikk NFMR
ble omgjort til Norsk forening for rus- og
avhengighetsmedisin NFRAM

En ny æra

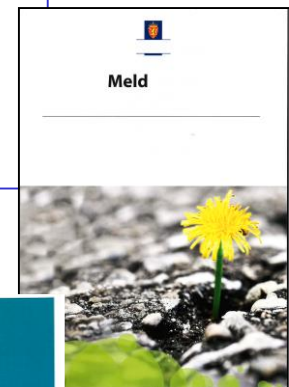
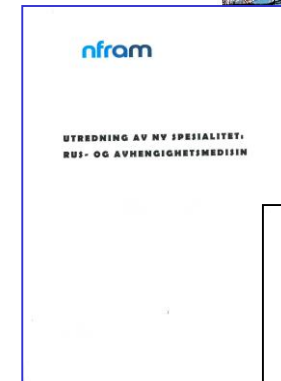
2008: Rusmiddelpolitisk utvalg ble nedlagt og ressurser overført til NFRAM

2008: NFRAM fikk egen hjemmeside under Legeforeningens side www.nfram.no

2012: Fagmedisinsk forening fra årsmøte 8. november

Viktige hendelser

- 2002: sykehusreformen
- 2004: rusreformen
- 2007: Legeforeningens utredning om spesialistutdanning for leger
- 2008: Rapport fra NFRAM om ny spesialitet
- 2009: Landsstyret vedtok å tilrå ny spesialitet
- 2010 og 2011: Rapport og utredning fra Helsedirektoratet
- 2012: Stortingsmelding nr. 30 «Se meg»
- 2014: Kravene til spesialistutdanning utarbeidet av Helsedirektoratet i IS-0424
- 2014: November – Helse og omsorgsdepartementet godkjente regelverket for spesialiteten

Målstreken var nådd

Og vi løp videre

- Obligatoriske overgangskurs
- Etablering av grunnkursrekke og alle øvrige kurs
- Godkjenning av utdanningsinstitusjoner
- Lærebok i rus- og avhengighetsmedisin

Faget er vårt

NFRAM skal fortsette å ha et godt grep om helsefagområdet
rus- og avhengighetsmedisin / TSB

Sammen med klinikerne skal vi prege fagutvikling

En akademisk og humanistisk gave

Et stort ansvar

Takk

Til alle som var med på denne reisen

